

Noter

Årsredovisning 2018

Not 1	Verksamhetens intäkter (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Försäljningsintäkter	23,3	26,4	250,0	265,4
	Taxor och avgifter	131,3	138,1	131,3	138,1
	Hyror och arrenden	48,0	44,8	48,0	44,8
	Bidrag	201,6	168,6	201,6	168,6
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	28,6	44,2	26,4	41,6
	Exploateringsintäkter	0,0	1,4	0,0	1,4
	Realisationsvinster	1,1	0,1	15,0	1,2
	Övriga intäkter	0,1	0,1	3,2	1,3
	Summa verksamhetens intäkter	434,2	423,6	675,5	662,4
Not 2	Verksamhetens kostnader (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Löner och sociala avgifter	1 401,2	1 454,7	1 445,6	1 501,5
	Pensionskostnader	88,6	102,0	91,7	105,4
	Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	5,9	5,7	12,7	11,3
	Bränsle, energi och vatten	31,7	32,5	66,0	70,3
	Köp av huvudverksamhet	269,8	270,8	269,8	270,8
	Lokal- och markhyror	81,3	83,0	20,6	21,7
	Övriga tjänster	59,5	67,8	55,0	66,3
	Lämnade bidrag	74,0	68,8	74,0	68,8
	Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0	24,4	1,8
	Övriga kostnader	231,4	248,5	338,0	355,6
	Summa verksamhetens kostnader	2 243,4	2 333,9	2 397,8	2 473,5
Not 3	Jämförelsestörande poster (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Verksamhetsintäkter	434,2	423,6	675,5	675,5
	Återbetalning av sjukförsäkringsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
	Summa jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
	Verksamhetens intäkter exkl. jämförelsestörande poster	434,2	423,6	675,5	675,5
	Summa jämförelsestörande poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 4	Skatteintäkter (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Preliminär skattebetalning	1 459,1	1 500,7	1 459,1	1 500,7
	Preliminär slutavräkning innevarande år	-7,0	-2,1	-7,0	-2,1
	Slutavräkningsdifferens föregående år	1,8	-5,0	1,8	-5,0
	Summa skatteintäkter	1 454,0	1 493,6	1 454,0	1 493,6
	Avräkningsbelopp				
	Preliminär slutavräkning, kronor per invånare	-204	-61	-204	-61
	Slutavräkningsdifferens, kronor per invånare	53	-147	53	-147

Not 5	Inkomst- och kostnadsutjämning mm (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Generella statsbidrag*	19,8	18,5	19,8	18,5
	Utjämningsbidrag för inkomstutjämning	343,0	347,9	343,0	347,9
	Regleringsavgift	-0,3	5,4	-0,3	5,4
	Utjämningsbidrag för kostnadsutjämning	27,7	23,4	27,7	23,4
	Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
	Fastighetsavgift	65,2	74,6	65,2	74,6
	Avgift för LSS-utjämning	32,4	37,3	32,4	37,3
	Summa inkomst- och kostnadsutjämning mm	487,9	507,1	487,9	507,1

*I december 2015 beslutade riksdagen om ett tillfälligt stöd till kommuner och landsting med anledning av rådande flyktingsituation. För Marks kommuns del innebar detta en intäkt om 26 298 614 kr. Enligt Rådet för kommunal redovisning ska intäkten periodiseras antingen med en jämn fördelning fr.o.m. december 2015 eller från den månad 2015 när kommunen bedömt att kostnaderna för flyktingsituationen började öka i betydande omfattning, t.o.m. 2016. Marks kommun har valt en periodisering från regeringens beslutsdatum för regleringsbrevet, vilket var 2015-12-17, tom 2016, vilket inneburit att 1 035 379 kr resultatförts för 2015 och 25 263 235 kr för 2016 som generell statsbidrag.

Not 6	Finansiella intäkter (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Ränta på likvida medel	0,5	0,5	0,5	0,5
	Ränta på utlämnade lån till koncernbolagen	1,4	1,5	0,0	0,0
	<i>Övriga finansiella intäkter:</i>				
	Utdelningar	1,2	2,9	1,2	2,9
	Dröjsmålsräntor på kundfakturor	0,3	0,2	0,4	0,2
	Borgensavgifter	3,2	3,4		
	Övriga finansiella intäkter	0,1	0,0	0,8	0,7
	<i>Summa övriga finansiella intäkter</i>	<i>4,9</i>	<i>6,4</i>	<i>2,4</i>	<i>3,8</i>
	Summa finansiella intäkter	6,7	8,4	2,9	4,3

Not 7	Finansiella kostnader (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Kostnadsräntor	0,4	0,3	22,3	21,1
	Ränta på pensionslöften	0,6	0,7	0,6	0,7
	Övriga finansiella kostnader	1,2	1,4	1,2	1,4
	Summa finansiella kostnader	2,2	2,5	24,1	23,2

Not 8	Immateriella anläggningstillgångar (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Ingående bokfört värde	0,0	0,0	1,5	1,4
	Årets förändringar:				
	+ inköp				
	- avskrivningar	0,0	0,0	-0,1	-0,1
	Utgående bokfört värde	0,0	0,0	1,4	1,3
	Anskaffningsvärde	1,1	1,1	2,7	2,7
	Ackumulerade avskrivningar	-1,1	-1,1	-1,3	-1,4
	Bokfört värde	0,0	0,0	1,4	1,3

Not 9	Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Ingående bokfört värde	913,3	1 027,3	2 122,2	2 275,1
	Årets förändringar:				
	+ inköp	156,1	147,6	286,4	347,8
	- försäljningspris	-0,2	-0,1	-26,1	-1,3
	+ reavinst	0,1	0,0	14,0	1,0
	- reaförlust	0,0	0,0	-0,4	0,0
	- avskrivningar	-36,6	-44,5	-88,4	-100,7
	- nedskrivningar/återföring av nedskrivning	-5,5	0,0	-27,2	-0,1
	+/- övriga förändringar		0,0	-5,3	-9,1
	Summa årets förändringar	114,0	102,6	153,0	237,6
	Utgående bokfört värde	1 027,3	1 129,9	2 275,1	2 512,7
	Anskaffningsvärde*	1 250,1	1 384,9	4 071,7	4 419,5
	Ackumulerade avskrivningar*	-194,9	-230,1	-1 678,7	-1 779,4
	Ackumulerade nedskrivningar och andra värdeförändringar*	-27,9	-24,9	-117,9	-127,4
	Bokfört värde	1 027,3	1 129,9	2 275,1	2 512,7

Not 10	Maskiner och inventarier (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Ingående bokfört värde	83,3	90,3	87,9	95,1
	Årets förändringar:				
	+ inköp	21,2	21,4	23,5	23,3
	- försäljningspris	-0,1	0,0	-0,1	-0,1
	+ reavinst	0,0	0,0	0,0	0,1
	- reaförlust	0,0	0,0	0,0	0,0
	- avskrivningar	-17,4	-15,8	-19,6	-18,0
	- nedskrivningar/återföring av nedskrivning	-0,3	0,0	-0,3	0,0
	+/- övriga förändringar	3,7	0,9	3,7	0,9
	Summa årets förändringar	7,1	6,4	7,2	6,2
	Utgående bokfört värde	90,3	96,8	95,1	101,3
	Anskaffningsvärde*	356,5	355,0	382,6	405,9
	Ackumulerade avskrivningar*	-276,8	-275,3	-301,3	-319,3
	Ackumulerade nedskrivningar och andra värdeförändringar*	10,6	17,1	13,8	14,7
	Bokfört värde	90,3	96,8	95,1	101,3

*) Efter införandet av komponentredovisning har gamla anläggningsobjekt avslutats och fördelats till nya per 2017-01-01. Ett antal objekt har också klassificerats om från övrig fastighet till verksamhetsfastighet. Detta innebär att ackumulerade investeringar och avskrivningar avviker mellan åren.

Not 11	Pågående projekt (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Ingående bokfört värde	0,1	2,8	101,8	142,3
	Under året nedlagda utgifter	2,7	33,5	116,3	93,1
	Under året överfört till mark, byggnader och/eller tekniska anläggningar			-75,8	-135,2
	Bokfört värde	2,8	36,3	142,3	100,2

Not 12	Finansiella anläggningstillgångar (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	<i>Aktier och andelar</i>				
	Spinnerskan i Mark AB	95,0	95,0		
	Västrafik				
	Inera AB	0,0	0,0	0,0	0,0
	Kommunaktiebolaget	0,0	0,0	0,0	0,0
	Swedbank	0,1	0,1	0,1	0,1
	Kommuninvest ek förening	23,6	23,6	23,6	23,6
	Södra Skogsägarna	0,0	0,0	0,0	0,0
	Kooperativ utveckling, Sjuhärad	0,0	0,0	0,0	0,0
	SÄRF Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	2,1	2,1	2,1	2,1
	Övriga andelar	0,0	0,0	0,1	0,1
	<i>Summa aktier och andelar</i>	120,8	120,8	25,9	25,9
	<i>Långfristiga fordringar</i>				
	Mark Kraftvärme AB				
	Marks Fastighets AB				
	Spinnerskan i Mark AB				
	Förlagslån Kommuninvest	5,7	5,7	5,7	5,7
	Övrigt	150,0	149,9	160,6	159,6
	<i>Summa långfristiga fordringar</i>	155,7	155,6	166,3	165,3
	Summa finansiella anläggningstillgångar	276,5	276,4	192,2	191,2

Not 13	Exploateringsområden (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Verksamhetsområden	5,8	5,8	5,8	5,8
	Bostadsområden	7,8	6,2	7,8	6,2
	Summa exploateringsområden	13,7	12,0	13,7	12,0

Not 14	Fordringar (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Kundfordringar	22,8	32,8	28,9	38,6
	Fordringar hos anställda	0,1	0,1	0,1	0,1
	Statsbidragsfordringar	39,6	51,3	39,6	51,3
	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	55,5	69,9	60,9	66,6
	Ingående mervärdeskatt	19,4	16,7	19,5	27,5
	Avräkning med kommunala bolag	272,3	224,3		
	Avräkning Föreningsarkivet				
	Avräkning med stiftelser				
	Netto av periodiseringsposter 1516/2516				
	Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-0,0	0,0	1,3	0,4
	Summa fordringar	409,7	395,1	150,3	184,4

Not 15	Kassa och bank (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Handkassa	0,2	0,1	0,2	0,1
	Bank	188,7	116,9	189,0	117,1
	Kortfristiga placeringar	150,0	199,0	150,0	199,0
	Summa kassa och bank	338,9	316,0	339,2	316,3

Not 16	Avsättning för pensioner (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Ingående avsättning	42,6	38,6	42,6	38,6
	Nya förpliktelser under året	-1,3	2,4	-1,3	2,4
	varav:				
	- Nyintjänad pension	-1,2	2,4	-1,2	2,4
	- Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,6	0,7	0,6	0,7
	- Ändring av försäkringstekniska grunder				
	- Pension till efterlevande				
	- Övrig post	-0,6	-0,7	-0,6	-0,7
	Årets utbetalningar	-1,9	-2,2	-1,9	-2,2
	Förändring av löneskatt	-0,8	0,0	-0,8	0,0
	Summa avsättning för pensioner	38,6	38,8	38,6	38,8
	Specifikation				
	Särskild avtals-/ålderspension	7,6	6,7	7,6	6,7
	Förmånsbestämd/kompl. pension	10,6	10,5	10,6	10,5
	Ålderspension	10,2	10,9	10,2	10,9
	Pension till efterlevande	2,7	3,0	2,7	3,0
	Summa pensioner	31,0	31,2	31,0	31,2
	Löneskatt	7,5	7,6	7,5	7,6
	Summa avsatt till pensioner	38,6	38,8	38,6	38,8
	- därav pensioner till förtroendevalda	10,9	10,2	10,9	10,2
	Antal visstidsförordnanden				
	Förtroendevalda	4	3	4	3
	Tjänstemän	0	0	0	0

Not 17	Avsättning för avfallsdeponier (Belopp i miljoner kronor)	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2017	2018	2017	2018
	Redovisat värde vid årets början	0,0	0,0	0,0	0,0
	lanspråktaga avsättningar	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
	Indexuppräknig				
	Summa avsättning för avfallsdeponier	0,0	0,0	0,0	0,0

Avsättning med 50 mnkr gjordes 2005 för beräknade utgifter för iordningsställande av kommunens avfallsdeponier. Avsättningen har inflationssäkrats genom att ingående saldo varje år uppräknas med årsmedeltalet av konsumentprisindex. Under 2015 förbrukades sista delen av avsättningen.

Not 18 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2018	2017	2018
(Belopp i miljoner kronor)				
Ingående värde finansiell leasing	11,9	14,8	11,9	14,8
Årets förändring	2,9	-2,8	2,9	-2,8
Utgående värde finansiell leasing	14,8	12,0	14,8	12,0
Ingående värde investeringsbidrag	2,6	4,4	2,6	4,4
Erhållna investeringsbidrag	2,2	5,7	2,2	5,7
Upplösning investeringsbidrag	-0,4	-0,5	-0,4	-0,5
Utgående värde investeringsbidrag	4,4	9,6	4,4	9,6
Ingående värde anslutningsavgifter	33,3	42,9	33,3	42,9
Årets förändring	9,6	4,9	9,6	4,9
Utgående värde anslutningsavgifter	42,9	47,8	42,9	47,8
Ingående låneskuld parkeringsköp	1,2	1,1	1,2	1,1
Årets förändring, parkeringsköp per nyttjandetid	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Övriga skulder parkeringsköp	1,1	0,9	1,1	0,9
<i>Skulder till kreditinstitut fördelat utifrån räntebindning:</i>				
- förfalldatum inom 1 år			377,0	387,0
- förfalldatum om 1 – 5 år			490,0	490,0
- förfalldatum efter 5 år			110,0	230,0
Summa långfristiga skulder	63,2	70,4	1 040,2	1 177,4

Not 19 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2018	2017	2018
(Belopp i miljoner kronor)				
Kortfristig upplåning	9,1	8,6	9,1	8,6
Avräkning vatten och avlopp	5,4	5,4	5,4	5,4
Leasingskuld	4,8	8,5	4,8	8,5
Avräkning med kommunala bolag	29,9	53,8		
Leverantörsskulder	108,4	116,3	149,9	143,9
Moms och särskild punktskatt	0,9	1,1	2,7	2,3
Socialkontorets avräkningskonton	0,7	0,7	0,7	0,7
Övriga genomgångs- och avräkningskonton	1,7	0,3	1,7	0,3
Personalens källskatt och diverse avdrag	22,0	23,1	22,5	23,6
Semester- och övertidsskuld	93,2	93,2	93,2	93,2
Netto av periodiseringsposter 1516/2516	0,6	0,7	0,6	0,7
Skuld till VA-abonnenter	7,1	7,5	7,1	7,5
Skuld till avfallsabonnenter	12,2	11,5	12,2	11,5
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	141,5	166,8	197,5	219,5
Summa kortfristiga skulder	437,6	497,4	507,4	525,7

Not 20 Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulder eller avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2018	2017	2018
(Belopp i miljoner kronor)				
Ingående ansvarsförbindelse	581,0	550,9	581,0	550,9
Årets förändringar:				
Aktualisering	-6,4	14,7	-6,4	14,7
Övrig nyintjänad pension				
Ränteuppräknig				
Basbeloppsuppräknig	14,2	10,7	14,2	10,7
Ändringar av försäkringstekniska grunder	4,5	0,0	4,5	0,0
Övrig post	-10,8	-1,7	-10,8	-1,7
Årets utbetalningar	-31,6	-32,4	-31,6	-32,4
Summa pensionsförpliktelser	550,9	542,1	550,9	542,1
Löneskatt	133,6	131,5	133,6	131,5
Utgående ansvarsförbindelse	684,5	673,6	684,5	673,6

Not 21 Övriga ansvarsförbindelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2018	2017	2018
(Belopp i miljoner kronor)				
Borgensförpliktelser mot kommunens företag:				
-Marks Bostads AB	767,0	847,0	0,0	0,0
-Marks Fastighets AB	0,0	0,0	0,0	0,0
-Mark Kraftvärme AB	210,0	260,0	0,0	0,0
<i>S:a borgensförpliktelser mot kommunens företag</i>	<i>977,0</i>	<i>1 107</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Borgens- och förlustansvar för egnahem och småhus med bostadsrätt</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,3</i>
Ställda panter				
Övriga förpliktelser:				
-Bostadshus			0,4	0,5
-Idrotts- och ungdomsföreningar				
-Fiberföreningar	25,8	26,6	25,8	26,6
<i>Summa övriga förpliktelser</i>	<i>25,8</i>	<i>26,6</i>	<i>26,2</i>	<i>27,1</i>
Summa övriga ansvarsförbindelser	1 003,3	1 133,9	26,7	27,4

De redovisade beloppen avser aktuell låneskuld för de lån som kommunen gått i borgen för.

Marks kommun har i juli 1999 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 288 kommuner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Marks kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404,8 miljarder kronor och totala tillgångar till 406,3 miljarder kronor. Marks kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 341,1 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 339,8 miljoner kronor.

Not 22 Ej uppsägningsbara operationella hyres/leasingavtal	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2017	2018	2017	2018
Lös egendom				
Operationell leasing (IT-utrustning, moduler etc)				
Med förfall inom 1 år	14,8	24,9	14,8	24,9
Med förfall inom 1–5 år	20,2	19,4	20,2	19,4
Med förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Minimileaseavgifter, externa	35,0	44,3	35,0	44,3
Fastigheter				
Operationell leasing (hyresavgifter fastigheter)				
Inom 1 år	14,7	13,2	14,7	13,2
Med förfall inom 1–5 år	39,1	31,8	39,1	31,8
Med förfall senare än 5 år	28,1	21,2	28,1	21,2
Minimileaseavgifter, externa	81,9	66,2	81,9	66,2
Minimileaseavgifter, koncerninterna				
Med förfall inom 1 år	50,7	52,7		
Med förfall inom 1–5 år	118,0	129,3		
Med förfall senare än 5 år	38,9	32,4		
Minimileaseavgift, koncerninterna	207,6	214,4		
Minimileaseavgifter, totalt	324,5	342,9	116,9	110,5

Avgifterna avser enbart lokalkostnader.

Not 23 I koncernredovisningen redovisas kommunen och samtliga dotterbolag där kommunen har mer än 20 procent av aktierna. Den sammanställda redovisningen omfattar 2018 följande juridiska enheter:

Belopp i miljoner kronor	Försäljning		Finansiella poster		Borgensavgifter		Koncernbidrag		Aktieägartillskott	
	Köpare	Säljare	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Kommunen	76,8	21,8	1,5		3,3					
Spinnerskan i Mark AB	2,7			1,0				0,3		
Marks Bostads AB	18,1	59,2				2,3				
Mark Kraftvärme AB	0,5	15,7		0,1		1,0	0,3			
Marks Fastighets AB	0,5	1,9		0,4						